

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 138/23

Luxemburg, 13 septembrie 2023

Hotărârea Tribunalului în cauza T-65/18 RENV | Venezuela/Consiliul

Tribunalul respinge acțiunea Venezuelei împotriva măsurilor restrictive ale Uniunii

Ținând seama de deteriorarea situației în materia drepturilor omului, a statului de drept și a democrației, Consiliul Uniunii Europene a adoptat la 13 noiembrie 2017 măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela¹. Aceste măsuri prevedeau în esență o interdicție de a vinde, de a furniza, de a transfera sau de a exporta echipamente care ar putea fi utilizate în scopul represiunii interne, precum și servicii în legătură cu aceste echipamente și cu echipamente militare către orice persoană fizică sau juridică, entitate sau organism din Venezuela ori în scopul utilizării în această țară.

La 6 februarie 2018, Venezuela a introdus o acțiune în fața Tribunalului Uniunii Europene care avea ca obiect anularea Regulamentului 2017/2063, în măsura în care dispozițiile acestuia o priveau. Ulterior, Venezuela și-a adaptat acțiunea astfel încât aceasta să vizeze și Decizia 2018/1656 și Regulamentul de punere în aplicare 2018/1653², acte prin care Consiliul prorogase și, respectiv, modificase măsurile restrictive adoptate.

Prin Hotărârea din 20 septembrie 2019, Tribunalul a respins această acțiune ca fiind inadmisibilă, pentru motivul că situația juridică din Venezuela nu era direct afectată de măsurile în litigiu³. Sesizată cu recurs de Venezuela, Curtea a anulat⁴, la 22 iunie 2021, Hotărârea Tribunalului în măsura în care prin aceasta s-a declarat inadmisibilă acțiunea Venezuelei sub aspectul anulării articolelor 2, 3, 6 și 7 din Regulamentul 2017/2063 și a trimis cauza spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să o examineze pe fond.

Prin hotărârea sa de astăzi, **Tribunalul respinge integralitatea argumentelor invocate de Venezuela în susținerea cererii sale de anulare a articolelor 2, 3, 6 și 7 din Regulamentul 2017/2063.**

Primo, potrivit Tribunalului, Venezuela nu beneficiază de dreptul de a fi ascultată înaintea adoptării măsurilor în litigiu, care constituie măsuri cu aplicabilitate generală. Astfel, dreptul de a fi ascultat se aplică unor măsuri individuale luate împotriva unei persoane și nu poate fi invocat în cadrul adoptării unor măsuri cu aplicabilitate generală.

De asemenea, audierea țării terțe în cauză anterior adoptării unor măsuri restrictive care pun în aplicare o opțiune

¹ Regulamentul (UE) 2017/2063 al Consiliului din 13 noiembrie 2017 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (JO 2017, L 295, p. 21).

² Decizia (PESC) 2018/1656 a Consiliului din 6 noiembrie 2018 de modificare a Deciziei (PESC) 2017/2074 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (JO 2018, L 276, p. 10) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1653 al Consiliului din 6 noiembrie 2018 privind punerea în aplicare a Regulamentului 2017/2063 (JO 2018, L 276, p. 1).

³ Hotărârea din 20 septembrie 2019, Venezuela/Consiliul, [T-65/18](#).

⁴ Hotărârea din 22 iunie 2021, Venezuela/Consiliul, [C-872/19 P](#); a se vedea de asemenea [comunicatul de presă nr. 112/21](#).

de politică externă ar echivala cu obligarea Consiliului să poarte discuții de natura unor negocieri internaționale cu țara menționată. Acest fapt ar lipsi de conținut efectul urmărit prin impunerea unor măsuri economice în privința țării respective, și anume exercitarea unei presiuni asupra acesteia pentru a determina o modificare a comportamentului său.

Secundo, în ceea ce privește obligația de motivare a Consiliului, Tribunalul arată că situația de ansamblu care a condus la adoptarea măsurilor restrictive, precum și obiectivele urmărite prin acestea au fost expuse pe larg de Consiliu și nu puteau fi ignorate de Venezuela.

Tertio, în ceea ce privește argumentele întemeiate pe inexactitatea materială a faptelor și pe o eroare vădită de apreciere a situației politice din Venezuela, Tribunalul constată, pe de o parte, că Consiliul s-a întemeiat pe informații credibile și fiabile pentru a aprecia situația din Venezuela, fără ca aceasta să fi demonstrat că faptele invocate au fost afectate de inexactități materiale. Pe de altă parte, Consiliul a putut considera că, la data adoptării regulamentului atacat, violențele și recurgerea excesivă la forță, precum și încălcările drepturilor omului și atingerile aduse democrației în Venezuela erau stabilite în suficientă măsură și că existau riscuri ca asemenea incidente să se repete în viitor. Astfel, Consiliul putea concluziona, fără a săvârși o eroare vădită de apreciere, în sensul existenței unor atingeri aduse democrației, statului de drept și drepturilor omului în Venezuela.

Quarto, Tribunalul respinge argumentele Venezuelei întemeiate pe impunerea unor contramăsuri nelegale și pe încălcarea dreptului internațional. În această privință, mai întâi, Tribunalul consideră că măsurile în litigiu nu constituie contramăsuri întrucât măsurile restrictive respective nu intră în sfera condițiilor enunțate în Proiectul de articole privind răspunderea statelor pentru fapte internaționale ilicite, astfel cum a fost adoptat în 2001 de Comisia de Drept Internațional a Națiunilor Unite. De asemenea, în temeiul jurisprudenței, Tribunalul respinge argumentul Venezuelei potrivit căruia Consiliul nu ar fi competent să adopte măsurile restrictive menționate fără autorizarea prealabilă a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU). Tribunalul adaugă că Venezuela nu a demonstrat existența „unei practici generale acceptate ca drept” care să impună obținerea unei asemenea autorizații anterior adoptării de către Consiliu a unor măsuri restrictive. În continuare, Tribunalul respinge argumentele Venezuelei întemeiate pe încălcarea acordurilor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). Astfel, pe de o parte, Venezuela nu susține că regulamentul atacat face trimitere în mod expres la dispozițiile acordurilor OMC și, pe de altă parte, nu a indicat prin ce acte sau cu ce ocazie Uniunea ar fi intenționat să execute, prin intermediul regulamentului atacat, o obligație specială asumată în cadrul OMC. În sfârșit, Tribunalul respinge de asemenea argumentul Venezuelei întemeiat pe exercitarea de către Consiliu a unei competențe extrateritoriale. În această privință, Tribunalul arată că măsurile restrictive în discuție vizează persoane și situații care intră sub jurisdicția statelor membre *ratione loci* sau *ratione personae*. În acest context, amintește Tribunalul, competența Consiliului de a adopta măsuri restrictive se înscrie în contextul măsurilor autonome ale Uniunii adoptate în cadrul PESC, care au ca scop, printre altele, asigurarea respectării obligațiilor *erga omnes partes* de a respecta principiile care decurg din dreptul internațional general și din instrumentele internaționale cu caracter universal sau cvasiuniversal, în special articolul 1 din Carta Națiunilor Unite.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul hotărârii](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Rămâneți conectați!

